

Jaarverslag 2024 Stichting Hoop voor Hoog Hammen

De vanzelfsprekende eenheid Stichting Hoop voor Hoog Hammen & De Woudbloem waarvan al sprake was in het jaarverslag 2023 heeft zich in 2024 voortgezet en verstevigd. Als half april de bootjes vanuit de winterberging het water weer opgaan, toveren wij de oude aardappelzetmeelloods weer om tot een sfeervol theater. We openden het seizoen 2024 met een uitgebreid programma rondom het thema 'De Woudbloem viert de Vrijheid'. Tot en met september vonden er allerlei voorstellingen en evenementen plaats en de waardering van het publiek was groot. Samen geven we De Woudbloem een nieuwe dimensie en zorgen we dat dit unieke, authentieke industrieel Groninger erfgoed in stand blijft en door velen beleefd wordt.

De Woudbloem viert de Vrijheid

Toen we in het jaar 2023 samen met Groninger troubadour Jan Henk de Groot het lied *De Drij van Woudbloem* maakten, was duidelijk dat het herdenken en het vieren van onze vrijheid op een plek als De Woudbloem - met zijn eigen beladen oorlogsgeschiedenis - een indrukwekkende extra lading krijgt. Het idee was daarmee geboren om voortaan in de periode rond 4 en 5 mei een programma te organiseren onder het motto 'De Woudbloem viert de Vrijheid'.

Zay Gezunt, in nagedachtenis van Beno Hofman

De openingsvoorstelling van de eerste editie van De Woudbloem viert de Vrijheid was de muzikale vertelling *Zay Gezunt*, een productie met een roerige voorgeschiedenis.... Toen stadshistoricus Beno Hofman in september 2023 nog een keer een verhaal over Woudbloem hield tijdens het Roeg Klassiek weekend, stelde Leanne Nobel hem voor om rond 4 en 5 mei het komende jaar de door hem geschreven voorstelling over Oost-Groningse Joodse muzikantenfamilies samen met het Bolotny Trio opnieuw uit te voeren. Deze bijzondere productie was in corona-tijd een aantal keren niet doorgegaan en verdiende het om opnieuw op de planken te worden gebracht, aldus Leanne. Waarop Beno's antwoord was: heel leuk om weer met de jongens op te treden, maar dan gaan we iets nieuws maken.

Geheel des Beno's wist hij ook al meteen waarover het nieuwe stuk zou gaan: Josef Cohen, de gewezen bibliothecaris en schrijver, voor wie Beno al heel lang een speciale fascinatie had. Direct in oktober zette Beno zich aan het schrijven van de eerste versie van de tekst die, zo hadden we samen bedacht, toneelschrijver Nico van der Wijk, zou bewerken tot toneelscript. Tot zover verliep alles voorspoedig... Totdat voor Beno begin november ineens de noodklok luidde: na een milde hersenbloeding

was uit vervolgonderzoek een dramatische diagnose voortgekomen: alvleesklierkanker... een doodsvonnis, aldus Beno zelf. Niets was minder waar, nog geen twee maanden later overleed onze geliefde stadshistoricus.

Zay Gezunt in De Woudbloem, april 2024 Foto: Wilco van der Laan

Ons gevoel was meteen: niets doen straks rond 4 en 5 mei is geen optie. Maar Josef Cohen dan al uitvoeren, dat gaat niet lukken. We gaan er wel mee verder, dat zeker, maar het emotionele proces heeft tijd nodig. Bovendien willen we er als eerbetoon aan Beno iets ongekend moois van maken. In overleg met de Kunstraad stellen we de aanvraag een ronde uit. En we besluiten om in 2024 toch de oude voorstelling over de families Bollegraaf en Stoppelman opnieuw op de planken te brengen. Marieke Klooster wordt gevraagd om Beno te vervangen als verteller. Het voelt voor haar als een grote eer. De uitvoeringen op 26 en 27 april in De Woudbloem zijn hoogst bijzonder en prachtig, het lijkt alsof iedereen met de gedachte aan Beno een extra dimensie ervaart. Een mooiere opening van het programma 'De Woudbloem viert de Vrijheid' was niet denkbaar.

Samen met Beno hadden we voor de nieuwe voorstelling al een datum vastgelegd in de synagoge. Daar op te treden was een grote wens van hem. Na het intens verdrietige nieuws van Beno's overlijden is door Leanne Nobel direct contact gezocht met Geert Volders van de synagoge. Ze waren het meteen met elkaar eens: de gereserveerde datum blijft staan voor Beno. Geert wachtte met liefde geduldig af waarmee we zouden komen. Dat vertrouwen werd beloond, in een uitverkochte synagoge maakte het publiek een onvergetelijke middag mee. Een hoogst ontroerend moment was het toen de hele synagoge het Grönnens Laid meezong. Beno zou het prachtig hebben gevonden.

Voorstellingen In de Illusie, Inundatie

Tijdens deze eerste editie van De Woudbloem viert de Vrijheid werkten we via *In de Illusie*, een heel ontroerend mooie voorstelling over goochelaar Ben-Ali-Libi door Het Verhalencabinet samen met Theater na de Dam, dat tot doel heeft om na de nationale herdenking op 4 mei door het hele land bijpassende voorstellingen te programmeren. In de Illusie speelde twee keer en met name de middagvoorstelling was goed bezocht. De aanvang van 21 uur – het idee van Theater na de Dam – is wellicht in de beleving wat aan de late kant. In aanvulling op de voorstelling verzorgde George Tokya, goochelaar en hoofdrolspeler

De Schildgroep bij De Woudbloem, mei 2024. Foto: Wilco van der Laan.

in In de Illusie, een workshop voor kinderen over Ben-Ali-Libi en zijn trucs. De Schildgroep deed ter gelegenheid van De de voorstelling Inundatie in de reprise, met twee keer een volle bak. De locatie werd door spelers en publiek zeer gewaardeerd. Eregast was Maria Broekema, die tijdens de Inundatie op Hooghammen geboren werd.

Films Over de Grens, Oorlog in Westerbork

Er vonden tijdens De Woudbloem viert de Vrijheid twee bijpassende filmvertoningen plaats, in aanwezigheid van de makers. De prachtige verfilming van het muziektheater Over de Grens, met Albert Secuur in de hoofdrol. En Oorlog in Westerbork, een film van Ronald Pras en Eric Blom, over de gekke tijd in kamp Westerbork vlak na de bevrijding.

Vrijheidsmaaltijd

We sloten De Woudbloem viert de Vrijheid af met een Vrijheidsmaaltijd. Het was de eerste keer dat we deze organiseerden en we besloten meteen dat het niet de laatste keer zou zijn. Het V-Fonds is organisator de Vrijheidsmaaltijden, waarbij het idee is dat er op 5 mei door het hele land samen dezelfde soep wordt gegeten om onze vrijheid te vieren. Dit gebeuren is ontstaan in de coronatijd en eerst alleen in de grote steden opgepakt. Er leefde de sterke wens om de maaltijden meer de provincie in te krijgen en zo wist het comité in Groningen ons te vinden met de vraag of wij hieraan mee wilden doen. We aarzelden geen moment en kozen meteen voor de

Jan Henk de Groot, Vrijheidsmaaltijd 2024

Vrijheidsmaaltijd+, met een extra bijdrage om de maaltijd te omlijsten met bijvoorbeeld een concert. Ook over die keuze aarzelden we geen moment: Jan Henk de Groot was natuurlijk de aangewezen artiest om bij deze gelegenheid een passend muzikaal programma te verzorgen, waarbij uiteraard De Drij van Woudbloem niet zo ontbreken.

We pakten voor deze eerste Vrijheidsmaaltijd uit met een hele sfeervolle inrichting, een heus pop-up restaurant met overal rood-wit-blauwe kaarsverlichting. Het aantal bezoekers was eigenlijk wat weinig voor zo'n bijzondere en gratis toegankelijke gebeurtenis. Bezoekers moesten zich wel vooraf aanmelden. Uiteindelijk genoten zo'n vijftig mensen van de Vrijheidssoep – uit (een heel fraai) blik én toch echt lekker! – en het prachtige en ontroerende optreden van Jan Henk de Groot. Aan het begin van de avond kwamen onverwacht twee reporters van RTV Noord binnenvallen. Ze hadden bij de Fraeylemaborg, waar ook een Vrijheidsmaaltijd georganiseerd werd, de tip gekregen om een kijkje in Woudbloem te nemen. Daar hadden ze geen spijt van, ze wisten niet wat ze zagen, zó sfeervol. De opnames uit Slochteren konden zo de prullenbak in en op de site en in Noord Nieuws verscheen in plaats daarvan een heel mooi filmpje over de maaltijd in De Woudbloem.

<https://www.rtvnoord.nl/cultuur/1160359/zo-vierde-groningen-bevrijdingsdag-iedereen-van-voor-naar-achter-zwaaide-mee-echt-geweldig>

Concert All that Jazz

Op het programma mocht een jazzconcert niet ontbreken, de muziek die zo geliefd was in de periode van de Tweede Wereldoorlog. Bij dit concert werd ook uitgebreid verteld over de historische omstandigheden, fraai geïllustreerd met fotomateriaal. Dat trok ook de nodige bezoekers die anders niet zo snel naar zo'n soort concert zouden gaan. Mooi was ook dat ook de Duitse kant van het verhaal belicht werd door de uit Duitsland afkomstige pianist Joe Dinkelbach.

Het programma De Woudbloem viert de Vrijheid is mede mogelijk gemaakt dankzij twee bijdragen uit het Leefbaarheidsfonds (voor de voorstellingen in april en die in mei is een aparte aanvraag gedaan) van de gemeente Midden-Groningen, het Loket Leefbaarheid (Nationaal Programma Groningen / Provincie) en een bijdrage van het V-Fonds voor het organiseren van een Vrijheidsmaaltijd+.

En toen was het tijd voor...

Het Grote Midzomer Slochter Vrijstaat Festival!

Wat als Slochteren zich na de ontdekking van de gasbel in de jaren 60, had afgescheiden van Nederland? Onze grond, ons gas, ons geld. Zo bedacht, zo gedaan. Auteur Auke Hulst kroop in de huid van reisjournalist Jutta Koolhof en schreef met In de Slochter Vrijstaat een aanstekelijk verhaal over een vrijgevochten stukje Nederland.

En dat moest gevierd worden! Daarom vond op 22 juni '24 het eerste Grote Midzomer Slochter Vrijstaat Festival plaats. Het was een fantastische happening! We organiseerden een eendaags programma dat werd geopend door de president van de Vrijstaat, Adriaan Hoogendoorn, met aan zijn zijde schrijver Auke Hulst en diens alter ego Jutta Koolhof (Hanneke Kappen). De opening vond plaats in het stenen gebouw, dat voor het eerst dienstdeed als expositieruimte, met de door Noorderlicht ingerichte tentoonstelling 'Het fototrolletje van Jutta Koolhof'. Later vond in ditzelfde gebouw een lezing plaats van minister van economische zaken Ineke Noordhof, inclusief persconferentie. Ook konden bezoekers overdag een bustour door de Vrijstaat maken, uiteraard in een

Opening Slochter Vrijstaat Festival 2024, foto Wilco van der Laan

bijpassende bus uit de tijd waarin In de Slochter Vrijstaat verscheen en met bijpassende reisleiders: Auke Hulst, Jutta Koolhof (Hanneke Kappen) en Johan Fluks, laatste boer van Woudbloem. Er waren kano's (van Ecomotion) te huur en je kon de natuur van de Vrijstaat ontdekken door een wandeling naar Herberg De Stille Knip onder begeleiding van gids Wilco van der Laan.

De hele dag had David de Wilde Slager de bezoekers en vrijwilligers al voorzien van lekkere huisgebakken broodjes, met wild maar ook vega. Tegen de avond serveerde hij het diner uit dat vooraf in de ticketshop gereserveerd kon worden, onder begeleiding van het lokale duo Layla Bijsma en Wilco van der Laan. Een erg gezellig gebeuren, waarna het avondprogramma van start kon. Met allereerst de Grote

Slochter Vrijstaat Show door Auke Hulst en Jutta Koolhof, die uiteindelijk onthulde dat ze inderdaad eigenlijk Hanneke Kappen was en dat het boek eigenlijk ook niet door haar maar door Auke geschreven was. Erwin de Vries had wat moeite gehad de Vrijstaat binnen te komen, maar arriveerde toch nog net op tijd voor zijn optreden. Daarna was het in de loods de beurt aan de jongens van Never Been tot Berlin, maar wie toe was aan wat rust, kon met gids Nathan Brinkman genieten van de heldere sterrenhemel boven de Vrijstaat.

Bij zijn vertrek rond middernacht verzuchtte Auke Hulst tevreden: 'Dit was heel bijzonder'.

En een reactie van een bezoeker: 'Wat een ontzettend gaaf project, de Slochter Vrijstaat. Het smaakt naar meer! Ik was al verliefd op vouwvellen, maar de kaarten in het boek overtreffen alles. De expo, het interview, heel erg leuk. De busrit moet geniaal geweest zijn, ik trek nu nog de haren uit mijn hoofd dat ik daar niet bij geweest ben. Kortom, een verrukkelijk project!'

Joep van Ruiten schreef in het Dagblad van het Noorden onder meer: 'Zaterdag woonde ik in het gehucht Woudbloem het Grote Midzomer Slochter Vrijstaat Festival bij. Ik was getuige van een uitzonderlijk evenement, georganiseerd door Leanne Nobel en Erik Wong van stichting Hoop voor Hoog Hammen.

Het bijzondere zat – en zit – erin dat het festival is voortgekomen uit het vorig jaar gepresenteerde boek [*In de Slochter Vrijstaat*](#) van de door Auke Hulst verwekte schrijver Jutta Koolhof.

Nu, inmiddels drie dagen later, breek ik nog steeds het hoofd erover of eerder een festival is ontstaan uit een Nederlandstalig literair werk. Wie het weet, mag het zeggen'.

Auke Hulst - Slochter Vrijstaat Festival, foto Wilco van der Laan

De expositie 'Het fotorolletje van Jutta Koolhof' bleef de hele zomer staan maar trok, buiten ons eigen publiek om, weinig bezoekers. Dat had iets te maken met een directiewisseling bij Noorderlicht en daardoor een gebrek aan actieve promotie.

Het Slochter Vrijstaat Festival organiseerden we in samenwerking met Noorderlicht en het BPD Fonds. Zij maakten het festival financieel mogelijk, aangevuld door een bijdrage van de gemeente Midden-Groningen. De financiële afwikkeling verliep via Noorderlicht.

Aurora Festival

In juli kwam voor de derde keer het Aurora Festival naar De Woudbloem, we kunnen inmiddels spreken van een traditie. Het is ook traditie dat De Woudbloem dan het podium is voor het Haydn Jeugd Strijk Orkest. Dirigent Jan Ype Nota sprak over De Woudbloem als ‘mooiste concertzaal van Europa’, een quote die ook in de krant belandde, naast het wat treurige nieuws dat de meerjarensubsidie voor het Aurora Festival op losse schroeven was komen te staan. Desalniettemin zei zakelijk leider Harrie De Vries afscheid met een overtuigd ‘tot volgend jaar’.

Slotconcert La Petite Écurie

De Oboeband La Petite Écurie gaf het slotconcert van de summerschool die ze organiseerden in de Koepelkerk in Sappemeer in De Woudbloem. De deelnemers – van over de hele wereld – fietsten vanuit Sappemeer door de Westerpolder naar De Woudbloem, om zo het gebied te leren kennen. Het was een

Slotconcert La Petite Écurie, foto Wilco van der Laan

fantastische happening, Versailles in een oude aardappelmeelloods. De samenwerking tussen La Petite Écurie en de Koepelkerk verliep niet probleemloos. Voor volgend jaar zoeken ze een nieuwe locatie, maar het slotconcert in De Woudbloem blijft!

Pop-up bioscoop Lievalingsboom met wandeling

In augustus organiseerden we een wandeling naar Duvelsaailand met Bert Plaat van de bomenstichting, in combinatie met de vertoning van de film Lievalingsboom van Tom Tieman en Ronald Pras, die beide ook mee wandelden. Een indrukwekkende combi! Bert Plaat heeft naar aanleiding van deze middag de walnoot van Duvelsaailand ingediend voor de monumentstatus. De combi van een wandeling met een voorstelling of film is zeer zeker voor herhaling vatbaar.

Festivalweekend Roege Vogels / Roeg Klassiek

Half september mochten we voor de vierde keer weer los met festival Roege Vogels, Roeg Klassiek. De tweede editie van het natuurpodium Roege Vogels begon memorabel met 'Expeditie Weerklank' door Peter Kuipers Munneke & Ralph van Raat. Het was ontzettend leuk om na afloop van beide te horen dat ze de vibe met het publiek heel bijzonder

'expeditie Weerklank in De Woudbloem, foto Wilco van der Laan

hadden gevonden en dat dat lang niet altijd zo voor ze is. Dit terwijl er toch ook veel mensen in de zaal zaten die zelden tot nooit een klassiek concert bezoeken. De combinatie van het toch best wel ingewikkelde klimaatverhaal van Peter Kuipers Munneke en de ook niet per se gemakkelijke muziek van Ralph van Raat landde wonderlijk goed. Het was een magische avond.

Ruurd Jelle van der Leij in De Woudbloem, foto Wilco van der Laan

Zaterdagavond vertoonden we de film WAD in aanwezigheid van Ruurd-Jelle van der Leij. Ook deze was erg onder de indruk van de hele ambiance van De Woudbloem.

De zondag stonden in De Woudbloem in de ochtend het Haydn Jeugd Strijk Orkest en in de middag de Neo-Fanfare 9 x 13 op het programma. De Neo-Fanfare, die in 2022 een onvergetelijk optreden verzorgde op het land achter Hoog Hammen, stond

op het veld naast De Woudbloem, het eerste, zeer geslaagde, openluchtspektakel van het seizoen.

Het Tuintheater, De Inspecteur

Het Tuintheater bij De Woudbloem, foto Wilco van der Laan

Het Tuintheater, een klein gezelschap van van oorsprong noordelijke acteurs, benaderde ons in het voorjaar of een voorstelling bij De Woudbloem mogelijk zou zijn. Daar zeiden we geen nee tegen en daar kregen we geen spijt van! De voorstelling op zondagmiddag 15 september was hilarisch en kwam buiten op het terrein achter De Woudbloem, tussen de bootkarretjes, geweldig tot zijn

recht. Het verhaal ging over een middelgrote gemeente in een uithoek van het land, waar het een corrupte bende is en dan... komt de inspecteur op bezoek. Erica van Lente was als net aangetreden burgemeester van Midden-Groningen uitgenodigd voor een interview na afloop. Hoe is het nou om burgemeester te zijn van zo'n middelgrote gemeente in een uithoek van het land...? Ze deed het ontzettend leuk.

Tocht om de Noord

In het najaar van 2023 hoorden we dat de Tocht om de Noord naar Midden-Groningen zou komen en dat het thema water zou zijn. Ze waren op bezoek geweest bij Ontdek Midden-Groningen maar Woudbloem was in eerste instantie niet echt ter sprake gekomen en de route liep er ook nog niet langs. Toen wij aangaven dat dat toch wel een beetje een gemiste kans was werd de organisatie van de Tocht om de Noord gebeld. De volgende dag stonden ze bij ons op de stoep, waren dolenthousiast en wijzigden direct de route. En gelijk hadden ze: De Woudbloem was op de zondag een toplocatie. Er kwamen zo'n 3500 wandelaars langs. Ze liepen over het dijkje, door de houten loods en daarna via het ponton richting het gemaal. Een spectaculair gebeuren, in prachtige weersomstandigheden.

Intocht Sinterklaas

Ook in 2024 kwam Sinterklaas weer aan bij De Woudbloem, dit keer met sleepboot De Reiderland en schipper Stijn Scheidema. Dorpsbelangen Woudbloem is erg blij met deze herboren traditie en de organisatie verliep dit keer prima. Volgend jaar gaan we wel een beetje huur vragen voor het gebruik van de kantine, Dorpsbelangen heeft daar budget voor.

Intocht Sinterklaas 2024, foto Wilco van der Laan

Natuurexcursies

Vanaf maart tot en met september organiseerden we op de zaterdagen met grote regelmaat natuurexcursies vanaf uitvalsbasis De Woudbloem. Ontvangst met koffie, thee, huisgemaakte cake en daarna te voet op pad met Wilco van der Laan, vaak bijgestaan door Lennard Zuur. Steeds anders, steeds vol verrassingen, steeds met alleen maar positieve reacties.

Foto Wilco van der Laan

Bedrijfsuitjes en verhuur

Alles is Wonderland, foto Wilco van der Laan

We verhuurden het pop-up theater in april aan De Ketelstichting, voor de vertoning van de film *Alles is Wonderland*. Eregasten waren de amateurspelers in de film die werkzaam zijn bij Cosis in Harkstede. Het was een prachtige middag, ze wilden helemaal niet meer weg. Ook was er in september een clubje docenten van Noorderpoort dat afscheid nam en in december organiseerde een groep juffen en meesters een etentje in de kantine. Dit soort ‘commerciële’ verhuur is een fijne bijverdiensite voor het behoud van De Woudbloem. Bedrijfsuitjes in de vorm van een natuurexcursie met Wilco van der Laan en een hapje drankje achteraf raken in trek. We namen fijne groepen mee op pad van onder meer Het Groninger Landschap en de gemeente Midden-Groningen. Ook voor deze bedrijfsuitjes rekenen we huur voor De Woudbloem.

Subsidie onderhoud monument De Drij van Woudbloem

Samen met Adrie Kiewiet, kleindochter van Egbert Thoma, een van de drie in 1943 doodgeschoten arbeiders van De Woudbloem, regelden we een subsidie van de gemeente Midden-Groningen voor het onderhoud van het monument. Dat staat er nu weer prachtig bij, vader Luit Thoma is daar erg blij mee.

Subsidie Kunstraad Op zoek naar Josef Cohen

Dit jaar ontvingen we van de Kunstraad een subsidie van 10.000 euro voor de productie van de voorstelling Op zoek naar Josef Cohen. Het was, als eerder in dit jaarverslag al verteld is, oorspronkelijk de bedoeling dat Beno Hofman deze voorstelling tijdens het programma De Woudbloem viert de Vrijheid zou gaan opvoeren. Door diens plotselinge overlijden ging alles anders. De Kunstraad heeft ons de tijd te geven onze plannen voor de bijzondere productie in alle rust bij te laten stellen. Albert Secuur omarmde het verzoek de rol van Beno over te nemen zonder aarzelen. Samen met Nico van der Wijk en Tim Nobel zijn in het najaar de voorbereidingen begonnen. Het belooft iets heel moois en ontroerends te worden: een voorstelling die niet alleen gaat over Josef Cohen maar óók over Beno zelf. Een voorschot van 7500 is meteen uitbetaald, de resterende 2500 volgt in 2025 na uitvoering.

Vooruitblik 2025

Samen met Wilco van der Laan zijn we plannen aan het smeden voor het verwerven van een fluisterboot voor de excursies. Dit lijkt eigenaar Stijn Scheidema van de Marineservice ook een heel mooi idee. De seizoensopening zal worden verzorgd door Pé en Rinus op 20 april, de uiterst haalbare datum: weer een leuke uitdaging! De eerste aanvraag voor het huren van de aardappelloods is ook al binnen... Kortom: het belooft - onder de nieuwe naam Beleef De Woudbloem - een mooi jaar te worden!

Kerstfoto 2024, kantine De Woudbloem, door Wilco van der Laan

